

## Παγκοσμιοποίηση και Άνιση Ανάπτυξη (ΓΕΩ 332)

### Θεματικές Ενότητες

- Εισαγωγή: Οι ‘μύθοι’ γύρω από την έννοια της παγκοσμιοποίησης.
  - Η διεθνοποίηση των αγορών πριν το 1914.
  - Η κρίση του μεσοπολέμου και η μεταπολεμική ρύθμιση.
- Η οικονομική ‘επανάσταση’ των 30 τελευταίων ετών:
  - Εναρμόνιση οικονομικών θεσμών / Συνθήκες.
  - Εμπόριο / Χρηματοπιστωτικό σύστημα.
- Φορείς παγκοσμιοποίησης: Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις.
- Η πόλη της παγκοσμιοποίησης.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις των σχέσεων ανάπτυξης-υπανάπτυξης.
- Παγκόσμιος Νότος.
- Οι σχέσεις ‘παγκόσμιου’ - ‘τοπικού’ στη διαμόρφωση της άνισης χωρικής ανάπτυξης.
- ‘Επικράτεια’, ‘εδαφικότητα’ και οι νέες μορφές κρατικής ‘ρύθμισης’:
  - Απεθνικοποίηση του οικονομικού χώρου.

### Αξιολόγηση

- 1) Το μάθημα περιλαμβάνει υποχρεωτική εργασία που αντιστοιχεί στο 30% του τελικού βαθμού.
- 2) Όσον αφορά το υπόλοιπο 70% του τελικού βαθμού, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν ανάμεσα σε δύο μεθόδους αξιολόγησης:
  - Σεμιναριακή αξιολόγηση & απαλλαγή από τις εξετάσεις μέσα από τη συμμετοχή σε “προόδους” κατά τη διάρκεια του εξαμήνου (70%). Αναλυτικότερες οδηγίες θα δοθούν σε ξεχωριστό κείμενο.
  - ή
  - Το βαθμό στο τελικό διαγώνισμα (συντελεστής βαρύτητας 70%)

### Εργασίες-Παρουσιάσεις

Η εκπόνηση εργασίας και η παρουσίαση της εμπίπτουν στις υποχρεωτικές απαιτήσεις του μαθήματος. Κάθε εργασία συνίσταται στη συγγραφή ενός αυτοτελούς επιστημονικού δοκιμίου σε μία από τις διδασκόμενες θεματικές. Την πρωτοβουλία για την επιλογή του θέματος την έχουν οι φοιτητές.

- Οι εργασίες θα είναι ατομικές και δεν θα ξεπερνούν τις **2000 λέξεις**. Μεγαλύτερες εργασίες δεν θα γίνονται δεκτές. Ο αριθμός των λέξεων θα αναγράφεται στην τελευταία σελίδα της εργασίας, αμέσως μετά την βιβλιογραφία.
- Το **θέμα** πρέπει να δηλωθεί στον διδάσκοντα μέχρι το **τέλος Νοεμβρίου**.
- Η παρουσίαση των εργασιών θα γίνει στις **12 Δεκεμβρίου 2024** και στις **16 Ιανουαρίου 2025**.
- Ως **προθεσμία παράδοσης** των εργασιών ορίζεται η ημέρα των εξετάσεων.

Η **παράδοση** των εργασιών θα γίνει **ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ** μέσω της πλατφόρμας **eclass**, ενώ οι σχετικές οδηγίες θα δοθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

### Οδηγίες για την συγγραφή εργασιών

1) **Δομή:** Η εργασία θα χωρίζεται σε τρία μέρη:

**A) Εισαγωγή,** όπου θα αναφέρεται το αντικείμενο και ο στόχος της εργασίας. Η τελευταία παράγραφος της εισαγωγής θα παρουσιάζει τη δομή της εργασίας - μία συνολική εικόνα του κειμένου και των βημάτων ανάλυσης που ακολουθήθηκαν.

*Παράδειγμα: «Η εργασία είναι χωρισμένη σε τρία μέρη / τμήματα / ενότητες. Το πρώτο μέρος αναλύει... Το δεύτερο... Στο τελευταίο μέρος...»*

**B) Κυρίως ενότητες** (ενότητα 1, ενότητα 2, κοκ). **Γ) Συμπεράσματα.**

## 2) Αναφορές:

### A) Κυρίως Κείμενο:

Οι αναφορές στις πηγές γίνεται απευθείας στο κείμενο με το σύστημα **Harvard**, π.χ. (Μαρμαράς, 2002: 145-147). Η πλήρης αναφορά στο κάθε βιβλίο / άρθρο / κεφάλαιο που χρησιμοποιείται γίνεται στο τέλος της εργασίας, στη βιβλιογραφία. Δευτερεύοντα στοιχεία παρατίθενται σε αριθμημένες υποσημειώσεις στο τέλος κάθε σελίδας.

- Η εργασία θα πρέπει να παραπέμπει σε κάθε παράγραφο στις πηγές άντλησης ιδεών, πληροφοριών και εννοιών. Εργασίες χωρίς αναφορές στο κυρίως κείμενο δεν θα αξιολογούνται!
- Η χρήση πηγών χωρίς την αναφορά τους αποτελεί **ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ**. Οι εργασίες που παρουσιάζουν οποιαδήποτε μορφή αντιγραφής θα μηδενίζονται.
- Η χρήση διπλών εισαγωγικών συνοδεύει την αυτολεξεί παράθεση τμημάτων άλλων κειμένων.
- Ο ελάχιστος αριθμός πηγών που απαιτούνται για να θεωρηθεί μια εργασία του μαθήματος επαρκής είναι **τέσσερις**.

### B) Βιβλιογραφία:

Στη βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλα τα έργα (βιβλία, μελέτες, άρθρα, στατιστικά δελτία, αναλύσεις στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, ντοκουμέντα οργανισμών, κλπ) που χρησιμοποίησε ο φοιτητής κατά την εκπόνηση της εργασίας του. Η παράθεση της βιβλιογραφίας γίνεται κατά αλφαβητική σειρά ονόματος συγγραφέα. Πιο αναλυτικά, παρατίθενται: α) το όνομα του συγγραφέα ή των συγγραφέων ή του φορέα· β) χρονολογία έκδοσης· γ) τίτλος έργου· δ) λοιπά προσδιοριστικά στοιχεία. Παράδειγμα του συστήματος *Harvard* αποτελεί η βιβλιογραφία του μαθήματος.

## Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- ο Dani Rodrik (2012) Το παράδοξο της παγκοσμιοποίησης: Η δημοκρατία και το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας. Αθήνα: Κριτική.
- ο Ravenhill, J. (2018) *Παγκόσμια πολιτική οικονομία*. Αθήνα: Τζιόλα.
- ο Σάσσην, Σ. (2011) *Κοινωνιολογία της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

## Συμπληρωματική βιβλιογραφία

- Altvater, E. (2006) *Παγκοσμιοποίηση, ιδιωτικοποιήσεις και δημόσια αγαθά*. Αθήνα: The monthly review imprint.
- Γκίντενς, Α. (2001) *Ο κόσμος των ραγδαίων αλλαγών: Πως επιδρά η παγκοσμιοποίηση στη ζωή μας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Guillochon, B. Kaweck, A. & Venet, B. (2014) *Διεθνής Οικονομική*. Αθήνα: Προπομπός
- Hobsbawm, E. (2008) *Παγκοσμιοποίηση, δημοκρατία και τρομοκρατία*. Αθήνα: Θεμέλιο.
- Hirst, P. & Thompson, G. (2000) *Η παγκοσμιοποίηση σε αμφισβήτηση*. Αθήνα: Παπαζήσης
- Hall, S. Held, D. & McGrew, D. (2003) *Η νεωτερικότητα σήμερα: Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Κατσούλης, Η. Ανανιάδη, Μ. & Ιωαννίδης, Σ. (Επιμ.) (2003) *Παγκοσμιοποίηση: Οικονομικές, πολιτικές, πολιτισμικές όψεις*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Κυρκιλής, Δ. (2016) *Άμεσες ξένες επενδύσεις*. Αθήνα: Κριτική.
- Μπέργκερ, Σ. (2007) *Η σύγκρουση των εταιρειών στην παγκόσμια οικονομία: Οι στρατηγικές των εταιρειών στην αντιμετώπιση της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Μπιτζένης, Α. (2009) *Παγκοσμιοποίηση, πολυεθνικές, επενδύσεις και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στο νέο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα*. Αθήνα: Σταμούλη Α.Ε.
- Νίκας, Χ. & Χριστοδούλου, Δ. (2011) *Η διεθνής οικονομική στην εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Επίκεντρο
- Osterhammel, J. & Petersson, N.P. (2013) *Ιστορία της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Αιώρα.
- Πιτέλης, Χ. & Sugden, P. (2002) *Η φύση της πολυεθνικής επιχείρησης*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Ψημίτης, Μ. (2017) *Κοινωνικά Κινήματα στην καθημερινή ζωή: Ταυτότητα, αλληλεγγύη και προεικόνιση σε σύγχρονες «κοσμοπολίτικες κοινότητες»*. Αθήνα: Τζιόλα.

Εκθέσεις διεθνών οργανισμών, για εμπόριο, επενδύσεις, πολυεθνικές, χρηματοοικονομικές ροές κλπ.  
Δικτυακοί Τόποι : α) [www.oecd.org](http://www.oecd.org) β) [www.wto.org](http://www.wto.org) γ) [www.unctad.org](http://www.unctad.org)

**Διδάσκων:** Γιάννης Χωριανόπουλος ( [ichorian@geo.aegean.gr](mailto:ichorian@geo.aegean.gr) )